



GENÇLİK POLİTİKA ŞARTI

Mayıs 19

2018

Türkiye’de Gençlik odaklı, hak temelli, kapsayıcı, eşitlikçi
ve demokratik gençlik politikaları önerisi

Gençlik
Örgütleri
Forumu
Derneği

GENÇLİK POLİTİKA ŞARTI

GENÇLERİN EĞİTİM HAKKI

1. Eğitimdeki mevcut süreç ve yaklaşımlar; eşitlik ve adalet temeline dayalı, evrensel insan hakları ilkelerine uyumlu olarak baştan sona gözden geçirilerek, ötekileştirmeden uzak, herkesin kolaylıkla parasız erişimini sağlayan, dezavantajlı gençlerin özel ihtiyaçlarını karşılayabilecek esnekliğe ve kapsayıcılığa sahip bir yaklaşım benimsenmelidir.
2. Eğitim politikaları, Çocuk ve gencin yüksek menfaati ve öncelikli yararına uygun bir eğitim anlayışını benimseyecek, yaygın eğitimi geliştirecek eşit, adil ve özgürlükçü bir yapıda olmalıdır.
3. Eğitimde, gençlerin örgün, yaygın, tüm eğitim politikası süreçlerini planlama, hazırlama, uygulama ile değerlendirme gibi tüm evrelere aktif ve sürekli katılımı için kapsayıcı politikalar ve mekanizmalar oluşturulmalıdır. Öğrenmenin belgelenmesinin sadece örgün bir süreç olarak değil, yaygın ve sargın eğitimi de içeren bütüncül bir kavram olarak ele alınarak, yaygın eğitim süreçlerini geliştirecek ve güçlendirecek ulaşılabilir ve ücretsiz mekanizmalar oluşturulmalıdır.
4. Gençlerin güncel sorunlarına yanıt vermeyen, ayrımcı, ırkçı, anti demokratik, cinsiyetçi, şiddeti teşvik eden, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini pekiştiren hususları içermeyen eğitim politikaları ve müfredatlarının geliştirilmesi ve uygulanması sağlanmalıdır.
5. Gençlerin kendi bilgi ve becerilerinin fark etmelerini olanaklı kılan, birey odaklı, analitik düşünmeye yönlendiren, yaratıcılıklarını destekleyen, farklılık ve özerkliklerini koruyan eğitim politikaları oluşturulmalıdır.
6. Eğitimdeki ölçme ve değerlendirme süreçleri gözden geçirilmeli, sınav odaklı yaklaşım yerine, gençlerin birey olarak kendilerini ifade edip edemediklerini, kendi yetkinlikleri ve yeteneklerinin farkına varıp varamadıklarını vs. ortaya koyan yapıcı bir ölçme değerlendirme sistemi oluşturulmalıdır.
7. Gençler arasındaki toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi göz önünde bulundurularak farklı dezavantajlı gençlerin ihtiyaçları da dahil edilmek üzere; gençlerin eğitime eşit ve adil erişimini garanti altına alan politikalar üretilerek tedbirler alınmalıdır.

8. Gençlerin eşit uluslararası eğitim ve öğretim fırsatlarına erişmesi için düzenleyici mekanizmaların ve fırsatların artırılması için işbirliklerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.
9. Temel ve yüksek eğitimdeki öğrenci örgütlenmeleri daha etkin bir hale getirilerek gençlerin sosyalleşme, kendini geliştirme, aktif yurttaşlık, demokrasi ve öğrenim süreçlerine katkı sağlayacak mekanizmalar haline getirilmelidir.

İNSAN HAKLARI

1. Gençlerin dil, din, ırk, cinsiyet mezhep ve siyasi görüşe bağlı baskıya ve tutuklanmalara maruz kalmaksızın ifade özgürlüklerini kullanmalarını sağlayacak yasal ve idari düzenlemeler yapılmalıdır.
2. Gençlerin, örgütlenmelerinin önünde engel yaratan yasal ve idari uygulamalar düzeltilmeli, özgürlükçü yaklaşımlar geliştirilmelidir.
3. Politik görüş, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği gibi örgütlenmesi zorlaştırılan alanlarda gençlere destek sağlanmalıdır.
4. Gençlerin ana dillerinde eğitim almaları sağlanmalıdır. Ayrım gözetmeksizin dillerini ve kültürlerini öğrenmeleri ve yaşatmaları için zemin hazırlanmalıdır.
5. Gençlerin özel hayatlarıyla ilgili kararları özgürce verebilmesi, özel hayatları ve tercihleriyle ilgili ayrımcılığa uğramamaları sağlanmalı ve bu hakları yasa ile güvence altına alınmalıdır.
6. Genç erkeklerin zorunlu askerliğe ilişkin Anayasa Madde 72’de tanınan vicdani ret hakkının kullanılması ve uygulanmasına ilişkin yöntemler belirlenerek, bu hak kamu güvencesi altına alınmalıdır.
7. Nüfus cüzdanında, cüzdan rengi, din ve cinsiyet gibi ayrımcılığa neden olabilen ibarelerin ve işaretlerin kaldırılması sağlanmalıdır.
8. Gençlerin taraf olunan uluslararası hukuk normlarından faydalanabilmesi için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nde alınan kararların emsal teşkil ederek uygulanması sağlanmalıdır.
9. Gençlerin haber alma, bilgiye ulaşma haklarının sağlanması ve garanti altına alınması için çalışmalar yapılmalıdır.

GENÇLERİN DEMOKRATİK KATILIMI

1. Gençlerin karar alma mekanizmalarına katılımı yerel ve ulusal olmak üzere tüm seviyelerde gerçekleşmelidir. Mekanizmalar anlık ve tek seferlik olmamalı, sadece görüş alışverişini kapsamamalıdır. Gençlerin dahil olduğu süreçler tek bir danışma ve kamuoyu yoklaması şeklinde olmamalıdır. Gençlerin karar alma süreçlerinin daimi bir parçası olması sağlanmalıdır.
2. Gençlerin katılımının güçlendirilmesi için yeni medya gibi yenilikçi ve genç dostu modeller geliştirilmeli ve kullanılmalıdır.
3. Gençlerin hareketliliğinin her koşulda maddi ve sosyal haklar çerçevesinde desteklenmesi için çalışmalar yürütülmelidir.
4. Gençlik meclislerinin ve gençlik sivil toplum örgütlerinin kamu karar alma süreçlerindeki yetki ve temsiliyetleri artırılmalı, işlevleri geliştirilmelidir.
5. Gençlerin siyasi katılımlarının artırılması için mekanizmaların geliştirilmesi, gençlerin yerel ve ulusal siyasete eşit katılımlarının güçlendirilmesi sağlanmalıdır.
6. Üniversitelerde yönetimlerin(rektör, rektör yardımcıları, dekanlar, dekan yardımcıları, fakülte genel sekreterleri) belirlenme süreçlerinde; başta öğrenciler olmak üzere üniversitede bulunan genç öğrencilerin, memurların, araştırma görevlilerinin, okutmanların, uzmanların katılımlarını sağlayacak demokratik yöntemler oluşturulmalıdır.
7. Ekonomik ve sosyal anlamda dezavantajlı bölgelerde var olan gençlerin katılımlarını arttırmak için yenilikçi destek mekanizmaları geliştirilmelidir.
8. Gençlik katılımının artırılması için gerekli karar verici mekanizmalarla ortaklaşa, sistematik bir biçimde çalışarak yaygın ve örgün eğitim kurumlarında bilgilendirme politikaları gençlik örgütleri tarafından oluşturulmalı ve aktif kullanılmalıdır.
9. Gençlik çalışması yapan kamu kurumlarına, engelli genç bireylerin erişimi tamamen sağlanmalıdır. Gençlik örgütlerinin tüm dezavantajlı gençler için erişilebilir imkanlar sunmaları için kaynak ve uzmanlık sağlanmalıdır.
10. Türkiye’de ulusal gençlik politikalarının üretilmesi ve uygulanması için kullanılan bütçe konularında gençlere yönelik faaliyet gösteren tüm sivil toplum örgütlerinin karar alma

sürelerine katılımına uygun mekanizmalar kurulmalı, bilgi edinme kanununun bu alanda kullanımını teşvik edilmeli ve şeffaflık sağlanmalıdır

11. Gençlerin, gençlik çalışanlarının ve gençlik alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının yerel yönetimler ve valilikler bünyesinde gençlikle ilgili konularda karar alma süreçlerinde dahil olabilmeleri için katılım mekanizmaları kurulmalıdır

GENÇLERİN İSTİHDAMI

1. Dini, dili, etnik kimliği, kendini ait hissettiği sınıfı, ekonomik ve sosyal statüsü, cinsel kimliği, cinsel yönelimi gibi birçok değişkenden dolayı istihdama katılımında dezavantajlı konumda olan gençler arasında ayırım gözetmeksizin iş hayatına dahil edilmesi amacıyla gerekli olan özel önlemler alınarak, mevcut istihdam politikalarına ilişkin dezavantajları da göz önünde bulunduracak bir biçimde geliştirilmelidir.

2. Genç kadınların istihdama erişimleri için özel önlemler alınmalıdır.

3. Genç istihdamına ilişkin sorunları çözecek politikalar, karar alıcılar, gençlik örgütleri ve gençlerin iş birliğiyle oluşturulmalıdır.

4. Meslek örgütlerinin gençlik yapılarının desteklenmesi ve gençlerin bu yapılara dahil olmaları teşvik edilmelidir.

5. Genç girişimciliğin desteklenmesi için kredi, fon ve hibe kuruluşlarıyla iş birliği yapılmalıdır.

6. Gençlik örgütlerinin genç istihdamına yönelik çalışmalar üretmesi konusunda imkanların sağlanması ve güçlendirilmeleri gereklidir.

7. Gerek asıl işçi gerekse alt işveren işçisi olan gençlerin iş kanunu ve iş güvenliğinden doğan hak ve yükümlülüklerinin korunmasına ilişkin düzenlemelerin uygulanabilir hale getirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

8. Kamu sektörüne gençlerin işe alım süreçlerinin şeffaf, denetlenebilir ve ölçülebilir olmasının sağlanması ve eşitlikçi politikaların sürmesi gerekmektedir.

9. Gençlerin iş tecrübesi kazanabilmesi için yeni mezun ve tam zamanlı iş deneyimi 3 yıldan az olan gençlere yönelik kamu ve özel sektörde işe alım süreçlerinin kolaylaştırılması

ve bu şartları sağlayan gençlerin istihdamı için kamu ve özel sektörde belirli bir oranda istihdamı garanti altına alacak kota uygulaması yapılması gerekmektedir.

SPOR-ÇEVRE-SAĞLIK HAKLARI

1. Spor politikası, dezavantajlı gençlerin sosyal hayata aktif katılımlarını destekleyici bir araç olarak geliştirilmeli ve güçlendirilmelidir.
2. Gençlerin spor ve sağlık hizmetlerine erişimi önündeki ekonomik ve sosyal engeller tanımlanmalı ve bu engellerin kaldırılmasına yönelik politikalar oluşturulmalıdır.
3. Tüm gençler için kolay ulaşılabilen yerlerde ve erişilebilir spor merkezleri kurulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Spora ve sağlığa erişim önündeki ekonomik ve sosyal engeller tespit edilmeli, kaldırılmasına yönelik politikalar hazırlanarak hayata geçirilmelidir.
4. Gençleri çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konularında güçlendirecek politika ve mekanizmalar üretilmelidir. Çevreci yaklaşımları içeren eğitim içerikleri oluşturulmalı ve bu içerikler örgün ve yaygın eğitimin bir parçası haline getirilmelidir.
5. Çevreci politikaların aktif olarak uygulanması ve takibi için gençlerin katılım sağlayabileceği mekanizmalar yaratılmalıdır.
6. Gençlerin, fiziksel ve ruhsal sağlıklarını korumaları ve sürdürebilmeleri için gerekli hijyen koşullarına ve sağlıklı beslenmeye erişimi sağlanmalıdır.
7. Tüm gençler özellikle cinsel yönetim ve medeni durumlarına bakılmaksızın temel sağlık hizmetlerinden eşit, adil ve ücretsiz şekilde özel hayatın gizliliği ihlal edilmeden yararlanabilmelidir.
8. Genç bireylerde cinsel sağlık hakkında bilgi birikim ve bilincinin gelişmesi için gerekli olan eğitim çalışmalarını arttıracak ve toplumun her katmanına erişilebilir kılacak politikalar geliştirilmeli ve örgün, yaygın eğitim süreçlerinde ana akımlaştırılmalıdır.
9. Hedef kitlesi doğrudan gençlerle sınırlı olmayan sağlık, ulaşım, enerji, bilim gibi diğer politika alanlarında da gençleri gözetilen politikalar gözetilmelidir

GENÇLİK ÇALIŞMALARI

1. Gençlere yönelik hizmet üreten kamu kuruluşlarından ve gençler için ayrılan kamu kaynaklarından hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm gençlerin ve gençlere yönelik faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının yararlanması sağlanmalıdır.
2. Gençlere yönelik faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının özellikle yerel yönetimlerle işbirliğini destekleyecek ve kamu kaynaklarından aynı/maddi yararlanmalarını sağlayacak yasal tedbirler alınmalıdır.
3. Kamu kurumlarının ve diğer kuruluşların gençlik alanında yürüttükleri hibe programlarında şeffaflık sağlanmalıdır. Bu tür programların yıllık ya da dönemlik önceliklerinin belirlenmesinde gençlik alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşların karar mekanizmalarına açık ve şeffaf katılımı sağlanmalıdır.
4. Kamu kaynakları ile kurulan Gençlik ve Spor Bakanlığı'na veya yerel yönetimlere vb. ait olan gençlik merkezi, konferans salonu, eğitim merkezi, kurs merkezi, çok amaçlı salon, kültür merkezi, sanat merkezi ve spor merkezi gibi tesislerde tüm sivil toplum kuruluşlarının eşit şekilde gençlere yönelik çalışmalar yapabilmesi için yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu tür gençlik merkezlerinin yönetsel yapıları gençlerin ve gençlik çalışanlarının ortak kuracakları demokratik mekanizmalarca devralınmalıdır; güvenlik, temizlik, bakım vb işleri kamu tarafından üstlenilmelidir.
5. Yükseköğrenim kurumları bünyesinde gençlik alanında faaliyet göstermek üzere uzman yetiştirecek programlar açılmalıdır. Gençlik araştırma merkezleri kurularak gençlik alanında araştırma ve yayım yapılması sağlanmalıdır.
6. Kamu kaynakları ile kamu kurumlarınca yürütülen çalışmaların planlanmasına gençlerin katılımı sağlanmalı, bu kaynaklardan yararlanan kadın-erkek sayısında eşitlik sağlanması için tedbir alınmalıdır.